

FORENEDE DIGITALE ANLÆG

“

En robust digital infrastruktur med ægte valgfrihed og fair rammevilkår på borgernes præmisser.

POLITISKE PERSPEKTIVER FRA FDA

FDA

FORENEDE DIGITALE ANLÆG

Lokale kabelnet er grundstenen for Danmarks digitale fremtid

Danmarks digitale infrastruktur er i dag en af samfundets mest kritiske rygrade. Internet, tv og digitale tjenester er ikke længere supplementer, men forudsætninger for velfærd, demokrati, erhvervsliv og sammenhængskraft. Alligevel behandles store dele af den digitale værdikæde fortsat stykvist – teknisk, juridisk og politisk.

Forenede Digitale Anlæg (FDA) arbejder for at samle disse tråde. FDA repræsenterer lokale, brugerejede og samfundsforankrede kabelnet i hele Danmark, som gennem årtier har været med til at opbygge Danmarks digitale infrastruktur nedefra. Kabelnettene er etableret, ejet og drevet af borgere og lokalsamfund – ikke for profit, men for at sikre adgang, stabilitet og rimelige priser.

Digital infrastruktur er kritisk samfundsinfrastruktur

Digital infrastruktur er i dag en grundlæggende forudsætning for, at det danske samfund kan fungere. Offentlige myndigheder, virksomheder, beredskab, sundhedsvæsen og borgere er i stigende grad afhængige af stabile digitale netværk. Infrastruktur til bredbånd og tv-distribution bør derfor betragtes som samfundskritiks infrastruktur på linje med el, vand og transport.

I den politiske regulering behandles digitale kabelnet imidlertid fortsat primært som et almindeligt marked, hvor hensynet til effektiv konkurrence ofte vægtes højere end hensynet til robusthed, redundans og geografisk diversitet.

Dette skaber en risiko for øget centralisering af infrastrukturen, hvor få store aktører kontrollerer en stadig større del af de fysiske kabelnet. En sådan udvikling kan øge sårbarheden i den nationale digitale infrastruktur og reducere forbrugernes reelle valgmuligheder.

Lokale kabelnet udgør i denne sammenhæng en vigtig del af den samlede infrastruktur. De fungerer som alternative netværk, der bidrager til redundans, konkurrence og lokal digital robusthed.

Regeringen bør i kommende digitale strategier formelt anerkende lokale kabelnet og hybridfibernet som en integreret del af Danmarks kritiske digitale infrastruktur. Regulering og strategiske initiativer bør understøtte infrastrukturel mangfoldighed frem for yderligere centralisering.

Infrastrukturmangfoldighed skaber konkurrence og robusthed

En mangfoldig digital infrastruktur med flere infrastrukturejere er en væsentlig forudsætning for et velfungerende marked. Historisk har lokale kabelnet spillet en central rolle i etableringen af digital infrastruktur i Danmark og har i mange områder været pionerer inden for både kabel-tv, bredbånd og hybridfibernet.

Disse kabelnet er typisk organiseret som non-profit fællesskaber, hvor infrastrukturen ejes kollektivt af medlemmerne. Modellen skaber en langsigtet investeringshorisont og bidrager til at fastholde konkurrencen i markedet.

Når lokale infrastrukturer forsvinder gennem konsolidering eller regulatoriske byrder, reduceres mangfoldigheden i infrastrukturen. Det svækker konkurrencen og kan føre til højere priser, færre alternativer og mindre innovation.

Lovgivning og regulering bør i højere grad tage højde for forskelle mellem kommercielle teleoperatører og non-profit infrastrukturejere. Reguleringen bør være proportional og sikre, at lokale kabelnet fortsat kan udvikle og drive infrastruktur på rimelige vilkår.

Ledningsejere, gravearbejde og beskyttelse af digital infrastruktur

Den fysiske infrastruktur bag bredbånd og tv består af et omfattende netværk af kabler, rør og tekniske installationer i jorden. Disse anlæg repræsenterer betydelige investeringer og udgør rygraden i den digitale kommunikation.

I takt med øget byggeaktivitet og udbygning af energiinfrastruktur, fjernvarme og fibernet oplever mange ledningsejere et stigende antal graveskader. Selv mindre skader på coax- eller fiberkabler kan medføre omfattende driftsforstyrrelser for tusindvis af borgere og virksomheder.

Lokale kabelnet har ofte begrænsede administrative ressourcer til at håndtere komplekse graveprocesser, dokumentation og koordinering med entreprenører. Samtidig kan mangelfuld registrering af eksisterende ledningsanlæg føre til unødvendige skader.

Beskyttelse af eksisterende digital infrastruktur er derfor en central del af fremtidens infrastrukturpolitik.

Der bør etableres stærkere nationale rammer for beskyttelse af digital infrastruktur i forbindelse med gravearbejde. Dette kan blandt andet omfatte bedre koordinering mellem ledningsejere, entreprenører og myndigheder, styrket registrering af ledningsnet samt klare ansvarsregler ved graveskader.

Reel valgfrihed i digital infrastruktur

Valgfrihed i det digitale marked reduceres, når infrastrukturen koncentrerer sig hos få store aktører. Selvom forbrugerne fortsat kan vælge mellem forskellige abonnementer, er de bagvedliggende kabelnet ofte de samme.

Ægte valgfrihed kræver adgang til flere infrastrukturer og forskellige ejerformer. Lokale kabelnet udgør i denne sammenhæng et vigtigt alternativ til de store kommercielle nationale infrastrukturer.

Hvis de lokale kabelnet forsvinder, mister forbrugerne muligheden for at vælge lokale, brugerejede løsninger, og markedet bevæger sig i retning af større vertikal integration mellem netejere og tjenesteudbydere.

Den danske tele- og infrastrukturpolitik bør have et eksplicit mål om at bevare infrastrukturel pluralisme. Regulering og strategier bør understøtte, at både lokale og nationale net kan eksistere side om side og bidrage til reel valgfrihed for forbrugerne.

Rettighedsbetaling i en moderne distributionsstruktur

Rettighedsbetaling er en vigtig del af finansieringen af indholdsproduktion. Kunstnere, producenter og rettighedshavere skal naturligvis modtage en rimelig betaling for anvendelsen af deres værker.

Udfordringen opstår, når betalingsmodeller ikke afspejler de faktiske roller i distributionskæden. Lokale kabelnet fungerer primært som distributionsfællesskaber for deres medlemmer og træffer sjældent selvstændige kommercielle beslutninger om indkøb af indhold.

Når disse foreninger behandles som kommercielle distributører i rettighedssystemet, kan det føre til uforholdsmæssige administrative byrder og økonomiske forpligtelser.

Rettighedsmodeller for tv-distribution bør moderniseres, så betalingsansvar i højere grad placeres hos de aktører, der træffer de kommercielle beslutninger om indhold og tjenestepakker.

Gennemsigtighed og proportionalitet i rettighedssystemet

Det nuværende system for rettighedsbetaling er præget af komplekse aftalestrukturer og kollektive forvaltningsorganisationer, hvor betalingsgrundlag og fordelingsmodeller kan være vanskelige at gennemskue.

For mindre infrastrukturejere og lokale kabelnet kan dette skabe betydelig juridisk og administrativ usikkerhed. Langvarige tvister og uklare betalingsprincipper hæmmer investeringer og udvikling i de lokale kabelnet.

Et mere transparent og proportionalt system vil skabe bedre balance mellem rettighedshavernes interesser og distributionsleddenes praktiske vilkår.

Der bør etableres større gennemsigtighed i beregning og fordeling af rettighedsbetaling samt mere effektive mekanismer til løsning af tvister mellem rettighedshavere og distributionsled.

FDAs perspektiv på en balanceret digital fremtid

Danmark har historisk haft en stærk tradition for brugerejede infrastrukturer og lokale kabelnet. Disse infrastrukturer har været med til at sikre høj digital dækning, stærk konkurrence og teknologisk innovation.

Fremtidens digitale politik bør derfor bygge på en balanceret tilgang, hvor både store kommercielle investeringer og lokale infrastrukturer understøttes. En sådan model vil styrke robustheden i den digitale infrastruktur, sikre reelle valgmuligheder for forbrugerne og skabe bæredygtige rammer for udviklingen af både netværk og digitalt indhold.

Danmark bør udvikle en national strategi for infrastrukturel mangfoldighed, hvor lokale kabelnet og fællesejede infrastrukturer indgår som en aktiv del af fremtidens digitale økosystem.

Et stærkt digitalt Danmark skabes ikke gennem ensretning, men gennem samspil.

Samspil mellem teknologier. Mellem stat og kommuner. Mellem infrastruktur, regulering og indhold. Og mellem marked og fællesskab.

FDA arbejder for et digitalt Danmark, hvor:

- Infrastrukturen er robust og konkurrencedygtig
- Reglerne er teknologineutrale og proportionale
- Investeringer udnyttes ansvarligt
- Borgerne får valgfrihed og rimelige priser

Det er et digitalt Danmark på borgernes præmisser.

FDA – Forenede Danske Antenneanlæg er interesseorganisation for Danmarks antenneforeninger og lokale kabelnet. Organisationen repræsenterer en digital infrastruktur, der er ejet af forbrugerne selv og forankret i lokalsamfund over hele landet.

De danske kabelnet har gennem årtier spillet en central rolle i udviklingen af Danmarks digitale infrastruktur. Gennem lokale investeringer og fællesskabsbaseret ejerskab har de sikret høj digital dækning, stærk konkurrence og rimelige priser til danske husstande.

FDA arbejder for et digitalt Danmark, hvor forbrugerne har reel valgfrihed, og hvor flere infrastrukturer kan konkurrere på lige vilkår. Det kræver teknologineutrale og proportionale rammevilkår, der understøtter både private investeringer, lokale fællesskaber og eksisterende infrastrukturer.

I en tid hvor markedet i stigende grad domineres af få store infrastrukturejere, arbejder FDA for at sikre, at brugerejede kabelnet fortsat kan være en aktiv og konkurrencedygtig del af Danmarks digitale økosystem.

FDA bidrager til den politiske debat med analyser, dokumentation og erfaringer fra de lokale kabelnet og arbejder i dialog med politikere, myndigheder og interessenter for at sikre en digital udvikling, der sker på borgernes og samfundets præmisser.